

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U101658

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 07-12-2023

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Басараб Наталія Ярославівна

2. Nataliia Y. Basarab

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2702-6716

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 011

Назва наукової спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Дата захисту: 02-02-2024

Спеціальність за освітою: Початкове навчання

Місце роботи здобувача: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Код за ЄДРПОУ: 02125266

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 57, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 20.051.084

Повне найменування юридичної особи: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Код за ЄДРПОУ: 02125266

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 57, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Код за ЄДРПОУ: 02125266

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 57, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.09.03

Тема дисертації:

1. «Розвиток післядипломної освіти вчителів початкової школи в західних областях України (1945–1991 рр.)».
2. «Development of Postgraduate Education for Primary School Teachers in Western Regions of Ukraine (1945–1991)».

Реферат:

1. Об'єкт дослідження – післядипломна освіта в західних областях України. Мета дослідження – на основі історико-педагогічного аналізу простежити генезу післядипломної освіти вчителів початкової школи в західних областях України (1945–1991 рр.) та виявити перспективи творчого використання продуктивного досвіду за умов модернізації системи післядипломної освіти в сучасній Україні. Наукова новизна дисертаційного дослідження полягає в тому, що вперше здійснено комплексне історико-педагогічне дослідження розвитку післядипломної освіти вчителів початкової школи в західних областях України (1945–1991 рр.); визначено чинники, що впливали на розвиток післядипломної педагогічної освіти в західних областях України досліджуваного періоду, зокрема: політико-правові, соціально-економічні, культурно-освітні, соціально-психологічні; розроблено періодизацію розвитку післядипломної освіти вчителів

початкової школи в західних областях України (1945–1991 рр.): I етап (1945–1959 рр.) – відновлення та активізація діяльності інститутів удосконалення вчителів; II етап (1959–1974 рр.) – реформування освітньої системи, активізація перекваліфікації учителів в інститутах удосконалення кваліфікації; III етап (1974–1991 рр.) – домінування спрямованості інститутів удосконалення кваліфікації вчителів на підвищення теоретичного рівня професійної готовності педагогів; IV етап (1991 р.) – розвиток післядипломної освіти як структурної ланки системи освіти; схарактеризовано особливості змісту та еволюціонування кваліфікаційної підготовки педагогічних працівників у системі післядипломної освіти, яка передбачає безперервне фахове вдосконалення, забезпечує поглиблення, розширення та оновлення професійних знань, умінь і навичок учителів початкових класів на основі здобутої раніше освітньо-професійної підготовки та набутого практичного досвіду; окреслено шляхи покращення доступу до професійного зростання вчителів початкової школи в розбудові сучасної неперервної педагогічної освіти через позиції відповідей на запитання про узгодження суперечностей між реальним змістом педагогічної освіти, вимогами школи та викликами держави (на прикладі Івано-Франківської територіальної громади). Практичне значення результатів дослідження полягає в тому, що його матеріали можуть бути використані в науково-дослідницькій, навчальній, патріотично-просвітницькій роботі. Зібраний та узагальнений науково-теоретичний, фактологічний матеріал може слугувати підґрунтям для подальшого вивчення історії розвитку післядипломної освіти (кваліфікаційного вдосконалення) українського вчительства.

2. The object of the research is postgraduate Education for Primary School Teachers in Western Regions of Ukraine. The research aims to trace the genesis of postgraduate education for primary school teachers in the western regions of Ukraine (1945–1991) through historical and pedagogical analysis and identify perspectives for creative utilization of productive experience amid the modernization of the postgraduate education system in contemporary Ukraine. The scientific novelty of the dissertation lies in the first-ever comprehensive historical and pedagogical study of the development of postgraduate education for primary school teachers in the western regions of Ukraine (1945–1991). The research identifies factors influencing the development of postgraduate pedagogical education in the studied period, including political-legal, socio-economic, cultural-educational, and socio-psychological factors. The dissertation introduces a periodization of the development of postgraduate education for primary school teachers in the western regions of Ukraine (1945–1991): Stage I (1945–1959) – restoration and activation of improvement institutions for teachers; Stage II (1959–1974) – reforming the educational system, activating teachers' retraining in improvement institutions; Stage III (1974–1991) – dominance of the orientation of improvement institutions towards enhancing the theoretical level of teachers' professional readiness; Stage IV (1991) – development of postgraduate education as a structural component of the education system. The dissertation characterizes the content and evolution of qualification training for pedagogical staff in postgraduate education, emphasizing continuous professional improvement, deepening, expanding, and updating professional knowledge, skills, and abilities based on previously acquired educational-professional training and practical experience. The research outlines ways to improve access to the professional growth of primary school teachers in the development of modern continuous pedagogical education through addressing contradictions between the actual content of pedagogical education, school requirements, and state challenges (using the example of the Ivano-Frankivsk territorial community). The practical significance of the research lies in its potential use in scientific research, educational preparation, and patriotic-educational activities. The collected material can serve as a foundation for further studies on the history of postgraduate education (qualification improvement) for Ukrainian teachers.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Розвиток сучасних інформаційних, комунікаційних технологій, робототехніки

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Басараб Н.Я. Розвиток інформаційно-освітнього середовища в системі післядипломної педагогічної освіти / Н.Я. Басараб / Педагогічний альманах. КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2017. Випуск 35. С. 80-85. URL: <http://surl.li/nkjud>
- 2. Басараб Н.Я. Підвищення кваліфікації як фактор розвитку педагогічної майстерності вчителів початкових класів / Н.Я. Басараб / Педагогічний альманах. КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2018. Випуск 37. С. 137-141. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pedalm_2018_37_23
- 3. Басараб Н.Я. Покращення політик рівного доступу до освітніх можливостей вчителів початкової школи територіальних громад Івано-Франківщини / Н.Я. Басараб / Молодь і ринок. Дрогобич. 2021. № 11-12 (197-198). С. 156-163. URL: <http://mir.dspu.edu.ua/article/view/252925/250179> DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2021.252925>
- 4. Завгородня Т., Басараб Н. Європейський вектор екологізації культурно-освітнього простору вчителів початкової школи в системі післядипломної освіти / Т. Завгородня, Н. Басараб / Науковий часопис національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Збірник наукових праць. Том 1. Київ: Видавничий дім «Гельветика», 2022. С. 84-88. URL: http://chasopys.ps.npu.kiev.ua/archive/spec_2022/part_1/spec-1.pdf DOI: <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2022.spec.1.16>
- 5. Басараб Н. Історіографія розвитку післядипломної освіти вчителів початкової школи в західних областях України (1945-1991 рр.) / Н. Басараб / Гірська школа Українських Карпат. 2022. № 27. С. 56-60. URL: <https://scijournals.pnu.edu.ua/index.php/msuc/issue/view/323/106> DOI: 10.15330/msuc.2022.27.56-59
- 6. Басараб Н. Еволюціонування структурних елементів післядипломної освіти вчителів початкової школи в західних областях України (1945-1991 рр.) / Н. Басараб / Інноваційна педагогіка : Науковий журнал. № 61. Видавничий дім «Гельветика», 2023. Випуск 61. Том 1 Видавничий дім «Гельветика», 2023. С. 11-16. URL: http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2023/61/part_1/1.pdf DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2023/61.1.1>
- 7. Басараб Н.Я. Внутрішкільна методична робота вчителів початкової школи як одна з форм підвищення їх кваліфікації (на прикладі Західного регіону України (1945-1991 рр.)) / Н. Басараб / KELM. Люблін, 2021. № 8 (44). С. 12-17. URL: <http://kelmczasopisma.com/ua/viewpdf/7921> DOI: <https://doi.org/10.51647/kelm.2021.8.1.2>

Наукова (науково-технічна) продукція: окреслено шляхи покращення доступу до професійного зростання вчителів початкової школи в розбудові сучасної неперервної педагогічної освіти.

Соціально-економічна спрямованість: схарактеризовано особливості змісту та еволюціонування кваліфікаційної підготовки педагогічних працівників у системі післядипломної освіти.

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0108U009122

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Прокопів Любов Миколаївна
2. Liubov M. Prokopiv

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.01**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0001-8661-510X**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника**Код за ЄДРПОУ:** 02125266**Місцезнаходження:** вул. Шевченка, буд. 57, Івано-Франківськ, 76018, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів****Офіційні опоненти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Тимчук Людмила Іванівна
2. Liudmyla Tymchuk

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.01**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-3122-8150**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича**Код за ЄДРПОУ:** 02071240**Місцезнаходження:** вул. Коцюбинського, буд. 2, Чернівці, 58012, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Слюсаренко Ніна Віталіївна
2. Nina V. Sliusarenko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.02**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-9215-5936

Додаткова інформація:**Повне найменування юридичної особи:** Херсонський державний університет**Код за ЄДРПОУ:** 02125609**Місцезнаходження:** вул. Університетська, буд. 27, Херсон, 73003, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Стражнікова Інна Василівна

2. Inna V. Strazhnikova

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.01**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0001-5921-6197**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника**Код за ЄДРПОУ:** 02125266**Місцезнаходження:** вул. Шевченка, буд. 57, Івано-Франківськ, 76018, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Білавич Галина Василівна

2. Halyna V. Bilavych

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.01**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-1555-0932**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника**Код за ЄДРПОУ:** 02125266**Місцезнаходження:** вул. Шевченка, буд. 57, Івано-Франківськ, 76018, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:**

VIII. **Заключні відомості**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Стинська Вікторія Володимирівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Стинська Вікторія Володимирівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Альнікіна Наталія Петрівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна